

فصل اول: تعاریف، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط

۱. رابطه‌ای که به طور کامل آزمون شده و معلوم گشته که در موقعیت‌های گوناگون قابل کاربست است، از کدام نوع است؟

- (۱) اصل (۲) نظریه (۳) قانون (۴) فرضیه

گزینه ۳ صحیح است.

قانون علمی، رابطه تأیید شده بین دو یا چند متغیر است.

۲. کدامیک از انواع پژوهش متعلق به فلسفه اثبات‌گرایی هستند؟

- (۱) پژوهش همبستگی (۲) مورد پژوهی (۳) قوم‌نگاری (۴) زمینه‌یابی

گزینه ۱ صحیح است.

پژوهش‌های کمی به فلسفه اثبات‌گرایی وابسته هستند و از آنجا که پژوهش همبستگی از نوع پژوهش کمی است، مربوط به اثبات‌گرایی می‌شود. سایر گزینه‌ها با توجه به اینکه از انواع پژوهش (توصیفی) کیفی هستند، مربوط به فلسفه پسا اثبات‌گرایی به حساب می‌آیند.

۳.، نقشه و نحوه جمع‌آوری داده یا اطلاعات لازم برای آزمون فرضیه را مشخص می‌کند.

- (۱) قانون علمی (۲) نظریه (۳) فلسفه (۴) روش تحقیق

گزینه ۴ صحیح است.

پس از بیان فرضیه، مرحله بعدی جمع‌آوری داده‌ها است که روش پژوهش یا روش تحقیق نام دارد. روش پژوهش، نقشه و نحوه جمع‌آوری داده یا اطلاعات لازم برای آزمون فرضیه را مشخص می‌کند.

۴. کدام گزاره در مورد مفهوم یادگیری صحیح نیست؟

یادگیری

- (۱) تغییر نسبتاً پایدار در رفتار است. (۲) تغییر نسبتاً پایدار در توان رفتاری است.
(۳) شامل اعمال مضر نیست. (۴) فرایند نسبتاً پایدار در رفتار بالقوه است.

گزینه ۳ صحیح است.

یادگیری به فرآیند ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در رفتار یا توان رفتاری که ناشی از تجربه است گفته می‌شود و متفاوت از تغییراتی مانند اثر بیماری، خستگی یا مصرف دارو می‌باشد. این رفتارها شامل اعمال مفید و همچنین مضر می‌شوند. پس، یادگیری یعنی ایجاد فرآیند نسبتاً پایدار در رفتار بالقوه یادگیرنده، مشروط بر آنکه این تغییر در اثر تجربه روی دهد.

۵. در کدام فلسفه، محیط و پژوهشگر از هم مجزا هستند و واقعیات اجتماعی ثابت فرض می‌شوند؟

- (۱) فلسفه ایده‌آلیسم (۲) اگزیستانسیالیسم (۳) پراگماتیسم (۴) اثبات‌گرایی

گزینه ۴ صحیح است.

فلسفه اثبات‌گرایی: محیط طبیعی و اجتماعی را مستقل از پژوهشگر فرض می‌کند و واقعیت اجتماعی را نسبتاً ثابت می‌داند که باید بدون تعصب، مشاهده و مطالعه شود. این روش در آموزش و پرورش بسیار و متداول است.

۶. در مقایسه تدریس با آموزش می‌توان گفت

(۱) تدریس و آموزش دو اصطلاح هم معنا هستند.

(۲) تدریس کلی‌تر از آموزش است.

(۳) آموزش هم تدریس معلم و هم سایر فعالیت‌های غیر کلامی او را شامل می‌شود.

(۴) تدریس، اصطلاح جا افتاده‌تری از آموزش است و فعالیت‌های همه جانبه معلم را بهتر نشان می‌دهد.

گزینه ۳ صحیح است.

تدریس، بخشی از آموزش است که در آن معلم به عنوان فعالیت کلاسی، موضوعی را درس می‌دهد.

۷. این نوع پژوهش، وابسته به زمینه است و در بافت واقعی زندگی به مدت طولانی انجام شده و اطلاعاتی فراتر از رویدادهای مقطعی را نشان می‌دهد.

- (۱) پژوهش کمی (۲) پژوهش کیفی (۳) بررسی میدانی (۴) زمینه‌یابی

گزینه ۲ صحیح است.

۸. چرا برای ارزیابی یادگیری، به عملکرد مراجعه می‌کنیم

(۱) زیرا عملکرد همه اعمال شخص را در برمی‌گیرد. (۲) زیرا عملکرد محصول یادگیری است.

(۳) زیرا عملکرد شامل رفتار پنهان نیز می‌شود. (۴) زیرا عملکرد برابر با رفتار است.

گزینه ۲ صحیح است.

ما برای بررسی میزان یادگیری فرد به رفتار آشکار یا عملکرد او مراجعه می‌کنیم. البته تفاوتی بین رفتار و عملکرد وجود دارد. رفتار، همهٔ اعمال شخص را در بر می‌گیرد، ولی عملکرد، به نتیجه عمل فرد گفته می‌شود. پس برای ارزیابی یادگیری به عملکرد مراجعه می‌کنیم زیرا عملکرد محصول یادگیری است.

۹. «فراهم آوردن یک روش حل مسئله در کلاس درس که از روش غیرعینی و مشخص کنونی برتر باشد.»

از اهداف دقیق و مشخص کدام نوع پژوهش است؟ (کامل‌ترین و عام‌ترین جواب مدنظر است).

(۱) مورد پژوهی (۲) قوم‌نگاری (۳) اقدام‌پژوهی (۴) پژوهش آزمایشی

گزینه ۳ صحیح است.

اهداف اقدام پژوهی:

(۱) رفع یا بهبود مشکلی مربوط به موقعیتی خاص

(۲) آموزش ضمن خدمت و توانمند ساختن معلمان با مهارت‌ها و روش‌های جدید، نیروی تحلیل‌گرانه، و افزایش خودآگاهی آنها

(۳) افزودن رویکردهای جدید آموزش و یادگیری به نظام جاری که به طور معمول دافع نوگرایی و تغییر است.

(۴) بهبود ارتباط بین معلم عملگرا و پژوهشگر دانشگاهی و رفع نواقص پژوهش سنتی در تولید دستورالعمل صریح برای معلمان

(۵) فراهم آوردن یک روش حل مسئله در کلاس درس که از روش غیرعینی و مشخص کنونی برتر باشد.

توجه داشته باشید که اقدام‌پژوهی از سایر روش‌های پژوهشی نیز بهره می‌برد. بنابراین سایر گزینه‌ها هم می‌توانند درست محسوب شوند ولی «اقدام پژوهی» کامل‌ترین گزینه است.

۱۰. یادگیری و آموزش در شاگرد فرایندهایی هستند.

(۱) هر دو درونی (۲) هر دو بیرونی

(۳) یادگیری بیرونی و آموزش درونی (۴) یادگیری درونی و آموزش بیرونی

گزینه ۴ صحیح است.

یادگیری یک فرآیند درونی در دانش‌آموز و آموزش، امری بیرونی است.

۱۱. از کدام پژوهش می‌توان برای بررسی روابط علی استفاده کرد؟

(۱) مورد پژوهی (۲) پژوهش آزمایشی (۳) قوم‌نگاری (۴) زمینه‌یابی

گزینه ۲ صحیح است.

پژوهش آزمایشی فراتر از توصیف و پیش‌بینی است و به رابطه علت و معلولی بین امور می‌پردازد. سه گزینه دیگر انواعی از پژوهش توصیفی هستند که به رابطه علت و معلول نمی‌پردازد.

فصل دوم: کاربرد نظریه‌های تحولی در آموزش

۱۲. دانش‌آموزی که می‌آموزد یک نقاشی را به طور کلامی توضیح دهد بدون اینکه بتواند یک نقاشی مانند آن را بکشد یا تمام جزئیات آن را تجسم کند در کدام مرحله از نظریه رشد شناختی برونر قرار دارد؟

- (۱) حرکتی (۲) تصویری (۳) نمادی (۴) علامتی

گزینه ۳ صحیح است.

این سؤال بر اساس نظریه برونر طرح شده است.

۱۳. مهم‌ترین انتقادی که به نظریه رشد شناختی پیاژه وارد شده، مربوط به کدام دیدگاه وی است؟

(۱) اعتقاد به وجود مراحل رشد

(۲) خودمحور یا خودمدار دانستن کودکان پیش‌عملیاتی

(۳) دستیابی نوجوان به تفکر منطقی در پایان مرحله عملیات صوری

(۴) مقدم دانستن رشد بر یادگیری

گزینه ۱ صحیح است.

مهمترین انتقاد، به اصل نظریه، یعنی وجود مراحل رشد، وارد شده است.

۱۴. عبارت زیر از توفیق‌های تحولی کدام یک از مراحل نظریه رشد شناختی پیاژه است؟

«کودک، گول ظاهر چیزها را نمی‌خورد و از عملیات ذهنی خود برای استدلال استفاده می‌کند.»

- (۱) حسی - حرکتی (۲) عملیات عینی (۳) عملیات صوری (۴) پیش‌عملیاتی

گزینه ۲ صحیح است.

در مرحله عملیات عینی، کودک اصل بقاء را درک می‌کند و می‌فهمد تغییرات ظاهری اشیاء در مقدار واقعی آنها تغییری ایجاد نمی‌کند.

۱۵. کدامیک با نظریهٔ پیازه هماهنگ نیست؟

- (۱) هوش پس از آموختن زبان بوجود می‌آید.
- (۲) زبان محصول جانبی رشد و تحول است.
- (۳) پیش از تحول زبان، یک طرحوارهٔ ذهنی باید وجود داشته باشد.
- (۴) تفکر هوش درونی شده است.

گزینه ۱ صحیح است.

هوش و تفکر: از نظر پیازه، در کودکان، پیش از آموختن زبان، هوش وجود دارد، ولی تفکر مستلزم دانستن زبان است. هوش برای کودک، حل کردن مسئله تازه یا هماهنگ کردن وسیله‌ها برای رسیدن به هدفی است که بلاواسطه قابل دستیابی نیست.

۱۶. کارکرد نشانه شناختی چیست؟

- (۱) تحول از طریق حواس و درگیری فیزیکی با محیط
- (۲) درک جهان پیرامون بوسیلهٔ حواس و اعمال
- (۳) توانایی تشکیل نمادها و استفاده از آنها
- (۴) انجام اعمال منطقی

گزینه ۳ صحیح است.

در مرحلهٔ تفکر پیش عملیاتی، کودک شروع به اندیشیدن در قالب نمادها کند و توانایی تشکیل نمادها و استفاده از آنها از دستاوردهای مهم این دوره هستند که به آن کارکرد نشانه شناختی می‌گویند.

۱۷. نظریات کدامیک از روانشناسان در حیطه نظریات رشد شناختی قرار ندارد؟

- (۱) پیازه
- (۲) اسکینر
- (۳) برونر
- (۴) ویگوتسکی

گزینه ۲ صحیح است.

نظریات اسکینر در حیطهٔ یادگیری رفتاری می‌باشد.

۱۸. هدف آموزش و پرورش از دیدگاه رشد شناختی برونر چیست؟

- (۱) کسب قابلیت‌های فردی و خصوصی
- (۲) کسب قابلیت‌های عمومی و اجتماعی
- (۳) ساختن متفکری خودمختار
- (۴) رشد و تعالی روانی

گزینه ۳ صحیح است.

دیدگاه برونر، هدف آموزش و پرورش را ساختن متفکری خودمختار و خودفرمان از یادگیرنده می‌داند.

۱۹. مراحل رشد زبان در دیدگاه ویگوتسکی به ترتیب کدام هستند؟

- (۱) گفتار بیرونی - گفتار خودمحورانه - گفتار درونی
- (۲) گفتار خودمحورانه - گفتار بیرونی - گفتار درونی
- (۳) گفتار خودمحورانه - گفتار درونی - گفتار بیرونی
- (۴) گفتار بیرونی - گفتار خودمحورانه - گفتار بیرونی

گزینه ۴ صحیح است.

۲۰. خودآموزی شناختی چیست؟

- (۱) کنش متقابل کودک با سایر کودکان
- (۲) یادگیری از طریق تجربه مستقیم و نه آموزش رسمی
- (۳) ارتباط مستقیم با اشیاء و مواد محسوس و عینی
- (۴) یادگیری کودک از طریق حرف زدن با خودش

گزینه ۴ صحیح است.

معلمان به جای سکوت، کودکان را در هنگام حل مسئله به گفتگو با خود دعوت کنند. این کار، کودکان را در هدایت و کنترل اندیشیدن یاری می‌دهد. نظارت کودک بر یادگیری خودش از راه حرف زدن با خود، همان خودآموزی شناختی است.

۲۱. در نظریهٔ پیاژه، به یک نظم منطقی حاکم بر دستگاه شناختی اشاره می‌کند.

- (۱) سازمان
- (۲) جذب
- (۳) انطباق
- (۴) محتوا

گزینه ۱ صحیح است.

سازمان: هماهنگی کامل میان اعمال ذهنی را می‌گویند. سازمان، به یک نظم منطقی حاکم بر دستگاه شناختی اشاره می‌کند.

۲۲. کدامیک از روان‌شناسان حیطه‌های دانش را به یکی از نشام‌های حرکتی، تصویری یا نمادی تقسیم کرد؟

- (۱) پیاژه
- (۲) اسکینر
- (۳) برونر
- (۴) بندورا

گزینه ۳ صحیح است.

در این نظریه (برونر)، هر حیطه‌ای از دانش را می‌توان به یکی از نظام‌های سه گانهٔ حرکتی، تصویری یا نمادی ارائه داد.

۲۳. بر اساس نظریهٔ پیاژه، طرحواره‌های شناختی کودکان بیشتر به صورت طرحواره‌های هستند.
اما طرحواره‌های شناختی دوره‌های بالاتر، طرحواره‌های نام دارند.

- (۱) آشکار - عملیاتی (ذهنی)
(۲) عملیاتی (ذهنی) - پنهان
(۳) عملیاتی (ذهنی) - آشکار
(۴) پنهان - آشکار

گزینه ۱ صحیح است.

در نظریهٔ پیاژه به ساخت‌های شناختی دوران کودکی غالباً طرحواره گفته می‌شود، اما ساخت‌های شناختی دوره‌های بالاتر را معمولاً عملیات ذهنی می‌نامند. با توجه به نام (عملیات ذهنی) برای ساخت‌های شناختی سنین بالاتر، گزینهٔ یک درست است.

۲۴. پیاژه، را صورتی از تعادلیابی تعریف می‌کند که تمام ساخت‌های شناختی به سوی آن هدایت می‌شوند.

- (۱) سازمان (۲) جذب (۳) هوش (۴) انطباق

گزینه ۳ صحیح است.

۲۵. توجه کودک به چند خصوصیت به طور همزمان اشاره چه ویژگی از رشد است؟

- (۱) بازگشت‌پذیری (۲) این‌همانی (۳) جبران (۴) عدم تمرکز

گزینه ۴ صحیح است.

عدم تمرکز: تمرکز یعنی تأکید بر یک خصوصیت مانند ارتفاع مایع و نادیده گرفتن سایر خصوصیات مانند پهنای که کودک را دچار خطای ادراکی می‌کند. عدم تمرکز، یعنی کودک همزمان به چند خصوصیت توجه کند.

۲۶. در نظریهٔ پیاژه کدامیک معادل با رفتار به کار رفته است؟

- (۱) هوش (۲) شناخت (۳) یادگیری (۴) محتوا

گزینه ۴ صحیح است.

محتوا: به جنبه‌های قابل مشاهدهٔ هوش یعنی پاسخ‌های فرد در برخورد با محرک‌های آشکار، محتوا گفته می‌شود. در نظریهٔ پیاژه، محتوا معادل با رفتار به کار رفته است.

۲۷. کدام نوع از گفتگو در نظریهٔ ویگوتسکی، تفکر با کلمات است؟

- (۱) گفتار اجتماعی (۲) گفتار بیرونی (۳) گفتار خودمحورانه (۴) گفتار درونی

گزینه ۴ صحیح است.

گفتار درونی: همان با خود سخن گفتن بی صدا بعد از ۷ سالگی است. ویگوتسکی گفتگوی درونی را تفکر با کلمات می‌دانت.

۲۸. کدامیک از دیدگاه‌های پیاژه می‌باشد که مورد انتقاد قرار گرفته است؟

- (۱) وقوع یادگیری پس از رشد و تنوع مراحل رشد
- (۲) کودکان در دوره پیش عملیاتی قادر به درک مسائل از دیدگاه دیگران هستند.
- (۳) نوجوانان از سن ۱۵ تا ۱۶ سالگی به تفکر منطقی مبتنی بر مفاهیم انتزاعی می‌رسند.
- (۴) مفاهیم بقا و نگهداری قابل آموزش هستند.

گزینه ۳ صحیح است.

گزینه مطلوب باید مطابق با نظریه پیاژه باشد و مورد انتقاد نیز قرار گرفته باشد. بر این اساس، گزینه ۳ صحیح است، زیرا:

ادعای پیاژه در رسیدن نوجوانان ۱۵ تا ۱۶ ساله به تفکر منطقی مبتنی بر مفاهیم انتزاعی نیز مورد شک قرار گرفته و پژوهش‌ها نشان می‌دهند که ۴۰ تا ۶۰ درصد بزرگسالان این توانایی را ندارند.

۲۹. از نظر ویگوتسکی، کودک در چه دوره‌ای نمی‌تواند بین گفتار با خود و دیگران تمایز قائل شود؟

- (۱) شش تا دوازده ماهگی
- (۲) یک تا دو سالگی
- (۳) دو تا هفت سالگی
- (۴) هفت تا نه سالگی

گزینه ۳ صحیح است.

در فاصله ۲ تا ۷ سالگی، زبان هم نقش درونی یعنی هدایت و جهت‌دهی به تفکر، هم نقش بیرونی یعنی انتقال نتایج تفکر به دیگران را ایفا می‌کند. در این دوره کودک نمی‌تواند بین گفتار با خود و دیگران تمایز قائل شود و به همین دلیل با خود بلند حرف می‌زند.

فصل سوم: کاربرد نظریه‌های یادگیری در کلاس

۳۰. اسکینر با توسعه کدام یک از قوانین نظریه ثرندایک، نظریه شرطی‌سازی کنشگر را پایه‌گذاری کرد؟

- (۱) تنبیه
- (۲) اثر
- (۳) پاداش
- (۴) تعمیم و تمیز

گزینه ۲ صحیح است.

در نظریه اسکینر قانون اثر، شامل بر پاداش و تنبیه توسعه یافته‌اند.

۳۱. اینکه ما انسان‌ها معمولاً با فرارسیدن ظاهر احساس گرسنگی می‌کنیم یا هنگام روبه‌رو شدن با یک سگ احساس ترس به ما دست می‌دهد، اشاره به کدامیک از انواع حافظه دارد؟

- (۱) بیانی (۲) کسب مهارت (۳) واکنش‌های هیجانی (۴) معنایی

گزینه ۳ صحیح است.

حافظه واکنش‌های هیجانی، همان واکنش هیجانی به محرک‌های محیطی است که جنبه غیر ارادی دارد.

۳۲. رفتار دانش‌آموزی که برای جلوگیری از ابتلا به بیماری کووید-۱۹، قبل از حاضر شدن در کلاس درس ماسک می‌زند اشاره به کدام مورد دارد؟

- (۱) یادگیری اجتنابی (۲) تمیزآموزی (۳) گریزآموزی (۴) تقویت جانشینی

گزینه ۱ صحیح است.

اجتناب کردن ارگانیسم از تقویت منفی (پاسخ منفی) را اجتنابی می‌نامند.

۳۳. عنصر اصلی یادگیری در روان‌شناسی گشتالت چیست؟

- (۱) رسیدن به بینش (۲) الگوهای اجتماعی (۳) شکل یا نگاره (۴) حل مسئله

گزینه ۱ صحیح است.

یادگیری، از بینش حاصل از درک موقعیت یادگیری به عنوان یک کل یکپارچه و آن هم از طریق کشف روابط میان اجزای تشکیل دهنده موقعیت یادگیری حاصل می‌شود. بنابراین عنصر اصلی یادگیری در روان‌شناسی گشتالت، رسیدن به بینش است.

۳۴. به اعتقاد آزوئل، یک انگیزه درونی است که از کنجکاوی‌ها و علاقه‌های یادگیرنده نسبت به کشف، دستکاری، درک و فهم و برخورد با محیط سرچشمه می‌گیرد.

- (۱) مشمول کننده (۲) سائق شناختی (۳) گشتالت (۴) پیش سازمان‌دهنده

گزینه ۲ صحیح است.

در نظریه آزوئل مهمترین عامل انگیزشی مؤثر بر یادگیری معنی‌دار، سائق شناختی است. به اعتقاد آزوئل، سائق شناختی یک انگیزه درونی است که از کنجکاوی‌ها و علاقه‌های یادگیرنده نسبت به کشف، دستکاری، درک و فهم و برخورد با محیط سرچشمه می‌گیرد سائق‌ها یا علائق شناختی به طور عمده جنبه اکتسابی دارند و بر تجارب ویژه یادگیرنده مبتنی هستند.

۳۵. اگر معلم به یادگیرندگان کمک کند تا بین مطالب جدید و آنچه قبلاً می‌دانستند ارتباط برقرار کنند، از آموزه‌های کدام نظریه استفاده کرده است؟

- (۱) یادگیری معنی‌دار
(۲) یادگیری اکتشافی
(۳) یادگیری از طریق سرمشق
(۴) یادگیری از طریق شرطی شدن

گزینه ۱ صحیح است.

هدف یادگیری معنی‌دار، ایجاد ارتباط بین مطالب جدید و ساخت‌شناختی یادگیرنده (آنچه از قبل می‌دانسته) است. ۳۶. همراه شدن محرک جدید با محرکی که ارگانیسم به آن پاسخ می‌دهد، چه نامیده می‌شود؟

- (۱) تعمیم پاسخ
(۲) تعمیم محرک
(۳) تمیز محرک
(۴) شرطی سطح بالاتر

گزینه ۴ صحیح است.

نمود. مثلاً وقتی سگ به صدای زنگ با ترشح بزاق پاسخ داد، محرک دیگری مانند روشن شدن چراغ را با صدای زنگ همراه می‌کنیم تا به نور چراغ نیز شرطی شود، به طوریکه با روشن شدن چراغ نیز بزاق ترشح کند. بنابراین شرطی سطح بالاتر با مجاورت محرک‌ها ایجاد می‌شود و تعمیم محرک نیز با شباهت محرک‌ها پدید می‌آید.

۳۷. در هرم ساخت شناختی، مطالبی که بالای هرم قرار می‌گیرند نیستند.

- (۱) جزئی‌تر
(۲) انتزاعی‌تر
(۳) خلاصه‌تر
(۴) کلی‌تر

گزینه ۱ صحیح است.

ساخت شناختی، مانند هرمی است که کلی‌ترین مفاهیم در رأس و مطالب دارای جامعیت کمتر در میانه و اطلاعات جزئی در قاعده قرار دارند. بنابراین، مطالب بالاتر کلی‌تر، انتزاعی‌تر و خلاصه‌تر هستند.

۳۸. عبارت زیر از کدام روانشناس است؟

«معلم باید بکوشد تا ساخت شناختی یادگیرنده را نیرو بخشد»

- (۱) بندورا
(۲) برونر
(۳) آزوبل
(۴) ورتایمر

گزینه ۳ صحیح است.

۳۹. از دیدگاه بندورا یادگیری از راه مشاهده به ترتیب چه مراحل دارد؟

- (۱) توجه - یادداری - بازآفرینی - انگیزش
(۲) ثبت حسی - توجه - ادراک - حافظه بلند مدت

۳) توجه عمدی - پیش اندیشی - خود واکنش سازی - خوداندیشی

۴) مسئله - حل مسئله - عملکرد - بینش

گزینه ۱ صحیح است.

۴۰. حافظه وابسته به یادآوری فعال یادگیری‌های قبلی نیست و آگاهی فرد از محتوای آن ضرورت ندارد.

۱) حافظه بیانی ۲) حافظه گزاره‌ای ۳) حافظه آشکار ۴) روندی

گزینه ۴ صحیح است.

حافظه غیر بیانی یا روندی، بر خلاف حافظه بیانی، وابسته به یادآوری فعال یادگیری‌های قبلی نیست و آگاهی فرد از محتوای آن ضرورت ندارد. دو گزینه دیگر همگی نام‌های مختلف حافظه بیانی هستند.

۴۱. پیوندگرایی، ویژگی کدامیک از نظریات شرطی‌سازی است؟

۱) نظریه پاولف ۲) نظریه ترندایک
۳) نظریه کلاسیک شرطی‌سازی ۴) نظریه شرطی‌سازی اجتماعی

گزینه ۲ صحیح است.

نظریه ترندایک، یادگیری را پیوند بین محرک و پاسخ می‌داند به همین خاطر، این نظریه پیوندگرایی نیز نامیده می‌شود.

۴۲. کدام روان‌شناس معتقد بود که بسیاری از چیزهایی که ما می‌آموزیم از قبل طراحی شده و به وسیله طرحواره‌های شناختی ما هدایت شده‌اند.

۱) بندورا ۲) پیازه ۳) برونر ۴) اسکینر

گزینه ۱ صحیح است.

عاملیت انسانی یا نیروی انسانی، از نظر بندورا، طراحی آگاهانه و اجرای عمدی اعمال از سوی فرد به منظور تأثیرگذاری بر رویدادهای آینده است. او می‌گوید بسیاری از چیزهایی که ما می‌آموزیم از قبل طراحی شده و به وسیله طرحواره‌های شناختی ما هدایت شده‌اند.

۴۳. در مرحله یادسپاری در نظریه بندورا، بازنمایی اعمال مورد مشاهده به چه طرقی انجام می‌شود؟

۱) تجسمی - کلامی ۲) پیش‌آیندی - کنترلی

(۳) پاسخگر - کنشگر

(۴) پیش‌اندیشی - خوداندیشی

گزینه ۱ صحیح است.

مرحله به یادسپاری یا یادداری: یادگیری طبق اصل مجاورت صورت می‌پذیرد و این یادگیری نیازی به تقویت و پاداش ندارد. برای یادگیری از راه مشاهده به (۱) توجه به عملکرد سرمشق (۲) بازنمایی نمادی آن عملکرد در حافظه درازمدت، نیاز است. بازنمایی اعمال مورد مشاهده به دو صورت تجسمی (تصویر ذهنی پدیده‌ها) و کلامی صورت می‌پذیرد و این بازنمایی‌ها برای یادداری یا نگهداری مطالب در حافظه و استفاده بعدی از آنها ضروری هستند.

۴۴. کدامیک از ویژگی‌های رفتار کنش‌گر در نظریه شرطی‌سازی ترندایک است؟

(۱) غیر ارادی و خودکار است. (۲) بر اثر محرک‌های پیش‌آیندی فراخوانده می‌شود.

(۳) از جاندار به صورت فعال صادر می‌شود. (۴) توسط محرک‌هایش کنترل می‌شود.

گزینه ۳ صحیح است.

رفتار پاسخگر و رفتار کنشگر: اسکینر کلیه رفتارها را به دو دسته کنشگر و پاسخگر تقسیم کرده است. رفتار پاسخگر، غیر ارادی و خودکار است بر اثر محرک‌های پیش‌آیندی فراخوانده می‌شود. در مقابل، رفتار کنشگر صرفاً از جاندار به شکل فعال صادر می‌شود و (به عکس رفتار پاسخگر) بوسیله پیامدهایش کنترل می‌شود.

۴۵. بندورا اساس عاملیت انسان را در چه چیز می‌داند؟

(۱) آمادگی ادراکی (۲) باورهای مربوط به کارآمدی

(۳) تعیین‌گری (۴) تقویت رفتار

گزینه ۲ صحیح است.

توانایی فراشناختی تفکر درباره جهت‌ها، پیامدها و معنای نقشه‌ها و اعمال ماست. بندورا در این رابطه می‌گوید: باورهای مربوط به کارآمدی، اساس عاملیت انسان هستند.

۴۶. «مردم اعمالی انجام می‌دهند که برایشان رضایت خاطر و احساس غرور و ارزشمندی به بار بیاورد

و از اعمالی که به نارضایتی، تحقیر و سرزنش خود منجر می‌شود، پرهیز می‌کنند.»

به کدام مفهوم اشاره می‌کند؟

(۱) اندیشه‌ورزی (۲) پیش‌اندیشی (۳) خوداندیشی (۴) خود واکنش‌سازی

گزینه ۴ صحیح است.

خود واکنش‌سازی: پیوند بین اندیشه و عمل به حساب می‌آید. بندورا در این مورد می‌گوید: مردم اعمالی انجام می‌دهند که برایشان رضایت خاطر و احساس غرور و ارزشمندی به بار بیاورد و از اعمالی که به نارضایتی، تحقیر و سرزنش خود منجر می‌شود، پرهیز می‌کنند.

۴۷. در کدام مرحله از ثبت اطلاعات در حافظه، آنها به صورت رمز در می‌آیند؟

- (۱) ثبت حسی (۲) حافظه فعال (۳) حافظه دراز مدت (۴) حافظه بیانی

گزینه ۲ صحیح است.

برخلاف ثبت حسی که در آن اطلاعات دقیقاً مطابق با محرک‌های حسی ذخیره می‌شوند، در حافظه کوتاه‌مدت، اطلاعات به صورت رمز در می‌آیند.

۴۸. طبق کدام نظریه، کسب دانش بازسازی جهان خارج از ذهن، توسط یادگیرنده می‌باشد و به نظریه‌های خبرپردازی جدید نزدیک است؟

- (۱) سازنده‌گرایی اجتماعی (۲) سازنده‌گرایی درون‌زاد (۳) سازنده‌گرایی برون‌زاد (۴) سازنده‌گرایی دیالکتیکی

گزینه ۳ صحیح است.

سازنده‌گرایی برون‌زاد، کسب دانش را بازسازی جهان خارج از ذهن، توسط یادگیرنده می‌داند و به نظریه‌های خبرپردازی جدید نزدیک است. به طور خلاصه، در نظریه سازنده‌گرایی برون‌زاد، یک واقعیت مستقل و خارج از ذهن یادگیرنده وجود دارد که برای یادگیرنده قابل دانستن است و دانش فرد، حاصل درونی‌سازی و بازسازی این واقعیت بیرونی است.

فصل چهارم: کاربرد نظریه‌های انگیزش و هیجان در آموزش

۴۹. مطابق با سلسله مراتب نیازهای مازلو، کسب توفیق و تأیید، در کدام دسته از نیازها قرار می‌گیرد؟

- (۱) فرایندها (۲) رشد (۳) اساسی (۴) زیبایی‌شناختی

گزینه ۳ صحیح است.

کسب توفیق و تأیید مربوط به نیاز به عزت نفس است که از نیازهای اساسی محسوب می‌شود.

۵۰. طبق نظریه اسناد، دانش‌آموزی را که علی‌رغم تلاش در یک درس مردود می‌شود، از طریق کدام الگو می‌توان به تلاش بیشتر در آینده برانگیخت؟

- (۱) درونی، ناپایدار و قابل کنترل
(۲) درونی، پایدار و غیرقابل کنترل
(۳) بیرونی، پایدار و قابل کنترل
(۴) بیرونی، ناپایدار و قابل کنترل

گزینه ۱ صحیح است.

با درونی کردن علت و ناپایدار دانستن وضعیت علمی دانش‌آموز همچنین تحت کنترل خود برشمردن این تلاش‌ها می‌توان انگیزه برای تغییر را ایجاد کرد.

۵۱. دانش‌آموزی با خود می‌گوید: «شانس آوردم معلم از من نپرسید» سبک اسنادی این دانش‌آموز از کدام ویژگی برخوردار است؟

- (۱) قابل کنترل، پایدار و دارای مکان کنترل بیرونی
(۲) غیر قابل کنترل، پایدار و دارای مکان کنترل درونی
(۳) غیر قابل کنترل، پایدار و دارای مکان کنترل درونی
(۴) غیر قابل کنترل، ناپایدار و دارای مکان کنترل بیرونی

گزینه ۴ صحیح است.

۵۲. به اعتقاد مازلو کدام دسته از نیازها تنها مورد توجه انسان‌های دارای شخصیت سالم است؟

- (۱) عشق و تعلق (۲) اطمینان و اعتماد (۳) وابستگی (۴) فرانیازها

گزینه ۴ صحیح است.

فرانیازها یا نیازهای مربوط به خودشکوفایی یا تحقق خویشتن، به تمایل انسان برای رسیدن به آنچه در حداکثر توان و استعداد دارد، اشاره می‌کنند. مازلو معتقد است این دسته از نیازها تنها در انسان‌هایی که دارای شخصیت سالم هستند، یافت می‌شود و تنها یک درصد مردم به آن دست می‌یابند.

۵۳. کدام رویکرد، مشوق‌ها را منبع انگیزش برمی‌شمارد؟

- (۱) رفتاری (۲) شناختی (۳) انسان‌گرا (۴) اجتماعی

گزینه ۱ صحیح است.

در دیدگاه رفتارگرا، پیامدهای رفتار کنترل‌کننده رفتار است و در این دیدگاه، مشوق‌ها (انگیزانه) منبع انگیزش هستند.

۵۴. وقتی که سطح برانگیختگی بسیار بالاست، کاهش دادن آن و زمانی که سطح برانگیختگی بسیار پایین است، افزایش دادن آن، است

(۱) تضعیف کننده - تضعیف کننده (۲) تقویت کننده - تقویت کننده

(۳) تقویت کننده - تضعیف کننده (۴) تضعیف کننده - تقویت کننده

گزینه ۲ صحیح است.

از نظر هب (Hebb) عاداتی ساده در سطوح مختلف برانگیختگی به شکل بهینه عمل می‌کند، ولی تکلیفی بسیار پیچیده فقط در دامنه محدودی از برانگیختگی بهینه عمل می‌کند. به طور کلی، وقتی که سطح برانگیختگی بسیار بالاست، کاهش دادن آن تقویت کننده و زمانی که سطح برانگیختگی بسیار پایین است، افزایش دادن آن، تقویت کننده است.

۵۵. کدام اسناد در مورد نتایج رفتار، در فرد ایجاد عزت نفس می‌نماید؟

(۱) قابل کنترل (۲) پایدار (۳) منبع بیرونی (۴) منبع درونی

گزینه ۴ صحیح است.

پیامدهای مثبت رفتاری که علت درونی همچون توانایی و تلاش دارد، موجب غرور و عزت نفس است، ولی موفقیتی که دلایل بیرونی نظیر بخت و اقبال دارد، ایجاد غرور و احترام به خود نمی‌کند.

۵۶. کدام مفهوم مشخصه کسانی است که موفقیت را با کوشش مرتبط نمی‌دانند؟

(۱) درماندگی آموخته شده (۲) لذت جویی روان‌شناختی

(۳) تنبلی (۴) نیاز پیوندجویی

گزینه ۱ صحیح است.

درماندگی آموخته شده، به یادگیرندگانی اشاره می‌کند که کوشش را با پیشرفت مرتبط نمی‌دانند.

۵۷. کدام رویکرد انگیزش را بر محور نیازها توضیح داده است؟

(۱) شناختی (۲) انسان‌گرا (۳) فرهنگی (۴) رفتاری

گزینه ۲ صحیح است.

یکی از مهمترین نظریه‌پردازان انسان‌گرا آبراهام مازلو، انگیزش را با توجه به نیازها توضیح داده است. نیاز به یک حالت ناشی از کمبود یا محرومیت در موجود زنده گفته می‌شود و سائق، انرژی یا میل حاصل از نیاز است.

۵۸. دانش‌آموزی که به علت عدم مهارت در استفاده از کامپیوتر نتوانسته، است تکالیفش را به درستی انجام دهد و در نهایت والدینش را به خاطر عدم موافقت با ثبت‌نام او در کلاس کامپیوتر مقصر می‌داند دارای چه نوع اسنادی است؟

- (۱) قابل کنترل، پایدار و دارای مکان کنترل بیرونی
- (۲) غیر قابل کنترل، پایدار و دارای مکان کنترل بیرونی
- (۳) غیر قابل کنترل، پایدار و دارای مکان کنترل درونی
- (۴) غیر قابل کنترل، ناپایدار و دارای مکان کنترل بیرونی

گزینه ۴ صحیح است.

او عامل عدم موفقیتش را در عملکرد والدینش می‌داند که برایش غیر قابل کنترل، ناپایدار و بیرونی است.

۵۹. این رویکرد، اندیشه‌های فرد را سرچشمه انگیزش او می‌داند

- (۱) شناختی
- (۲) رفتاری
- (۳) انسان‌گرایی
- (۴) اجتماعی

گزینه ۱ صحیح است.

این رویکرد، اندیشه‌های فرد را سرچشمه انگیزش او می‌داند. شناخت‌گرایان معتقدند که رفتارها توسط هدف‌ها، نقشه‌ها، انتظارات و نسبت دادن‌های فرد ایجاد و هدایت می‌شوند، لذا انگیزش درونی بیشتر از انگیزش بیرونی مورد تأکید آنان است.

۶۰. افراد دارای انگیزه پیشرفت در کدام نوع از تکالیف بیشترین موفقیت را نشان می‌دهند؟

- (۱) تکالیف ساده
- (۲) تکالیف متوسط
- (۳) تکالیف دشوار
- (۴) تکالیف بسیار دشوار

گزینه ۲ صحیح است.

افراد دارای انگیزه پیشرفت، در تکالیف ساده افتخاری نمی‌بینند و تکالیف بسیار دشوار نیز که معمولاً به شکست منجر می‌شوند، افتخاری نصیب آنان نمی‌کند. آنها در تکالیف سطح متوسط بیشترین تلاش را می‌کنند تا موفق شوند. اینها همان تکالیف چالش‌انگیزند.

۶۱. شیوه مناسب برای کاهش حس درماندگی در دانش‌آموز از سوی معلمان چیست؟

- (۱) گفتگو و ایجاد فضای تخلیه احساسی
- (۲) ایجاد شرایط تجارب موفقیت‌آمیز
- (۳) معافیت از امتحانات
- (۴) سهل‌گیری در امور درسی

گزینه ۳ صحیح است.

این حالت مفاهیمی همچون بی میلی به انجام هر عملی به منظور کسب موفقیت یا گریز از تنبیه، منفعل بودن به طور کلی، گوشه گیری، ترس، افسردگی و پذیرش هر اتفاقی را پدید می آورد. معلمان با تدارک دیدن تجارب موفقیت آمیز برای دانش آموزان می توانند در کاهش حس درماندگی، به آنها کمک کنند.

۶۲. «هدف هایی که آگاهانه از سوی فرد برگزیده می شوند، وسائلی هستند برای ارضای نیازهای اساسی آنها.»

مربوط به کدام رویکرد زمینه انگیزش است؟

- (۱) رفتاری (۲) شناختی (۳) انسان گرایی (۴) اجتماعی - فرهنگی

گزینه ۳ صحیح است.

فصل پنجم: شناخت تفاوت های فردی در یادگیری

۶۳. کدام راهبرد زیر ویژه سازماندهی تکالیف پیچیده است؟

- (۱) یادداشت برداری (۲) شرح و تفسیر و تحلیل روابط
(۳) تصویرسازی ذهنی (۴) نقشه مفهومی

گزینه ۴ صحیح است.

یکی از راه های موفق سازماندهی مطالب پیچیده، نقشه مفهومی است.

۶۴. کدام مورد، از ویژگی های دانش آموزان دارای سبک یادگیری وابسته به زمینه یا مستقل از زمینه است؟

- (۱) دارای انگیزه درونی (۲) موفق در یادگیری و یادآوری مطالب دارای جنبه اجتماعی
(۳) تمایل به انجام فعالیت های گروهی (۴) نیازمند هدایت و راهنمایی معلم

گزینه ۱ صحیح است.

این افراد مستقل از عوامل و زمینه ها و همین طور انگیزه های بیرونی عمل می کنند.

۶۵. وقتی دانش آموزی با توجه به زمان در اختیار جهت آماده شدن برای امتحان سرعت مطالعه اش را افزایش می دهد از کدام راهبرد فراشناختی استفاده کرده است؟

- (۱) نظم دهی (۲) برنامه ریزی (۳) ارزیابی (۴) نظارت

گزینه ۱ صحیح است.

نظم‌دهی، اصلاح یا تعویض راهبردهای یادگیری برای ارتقاء عملکرد است.

۶۶. یادگیری واگرا از ترکیب کدام تشکیل می‌شود؟

(۱) مفهوم‌سازی و آزمایشگری	(۲) تجربه عینی و مشاهده تأملی
(۳) آزمایشگری و مشاهده تأملی	(۴) مفهوم‌سازی انتزاعی و تجربه عینی

گزینه ۲ صحیح است.

یادگیری واگرا؛ از ترکیب تجربه عینی و مشاهده تأملی حاصل می‌شود.

۶۷. کدامیک از دسته‌بندی‌های سبک‌های یادگیری نیست؟

(۱) عملکردی	(۲) شناختی	(۳) عاطفی	(۴) فیزیولوژیک

گزینه ۱ صحیح است.

سبک‌های یادگیری را می‌توان به سه دسته شناختی، عاطفی و فیزیولوژیک تقسیم کرد.

۶۸. افراد با کدام سبک یادگیری جذب علوم پایه و ریاضیات می‌شوند؟

(۱) همگرا	(۲) واگرا	(۳) جذب کننده	(۴) انطباق یابنده

گزینه ۳ صحیح است.

۶۹. فراشناخت مشتمل بر چه دانش‌هایی است؟

(۱) یادگیری - تدریس - سنجش	(۲) خود یادگیرنده - موضوع یادگیری - راهبردهای یادگیری
(۳) خودآموزی - روش تدریس - روش سنجش	(۴) مشاهده - تحلیل - یادسپاری

گزینه ۲ صحیح است.

دانش فراشناختی شامل سه نوع دانش است؛

- (۱) خود یادگیرنده (آگاهی از رجحان‌ها و علاقه‌ها) (۲) تکلیف یا موضوع یادگیری (اطلاعات مربوط به سطح دشواری موضوع یادگیری و کوشش موردنیاز) (۳) راهبردهای یادگیری و چگونگی استفاده درست از آنها.

۷۰. کدام دسته از سبک‌های یادگیری واکنش فرد نسبت به محیط فیزیکی مؤثر بر یادگیری او هستند؟

(۱) شناختی	(۲) فراشناختی	(۳) عاطفی	(۴) فیزیولوژیک

گزینه ۴ صحیح است.

۷۱. کسی که برای حفظ کردن سه کلمه «کفش، نردبان و موشک» از آنها جمله «با نردبان از روی موشک کفشم را برداشتم» را ساخته است از چه راهبرد شناختی استفاده کرده است؟

- (۱) استفاده از واسطه‌ها (۲) تصویرسازی ذهنی (۳) مکان‌ها (۴) کلمه کلید

گزینه ۱ صحیح است.

استفاده از واسطه‌ها: واسطه‌ها بین مطالب و مواد غیرمرتبط، روابط معنی‌دار برقرار می‌کنند. مثلاً برای حفظ کردن ترکیب سه کلمه نامربوط، کفش، نردبان و موشک، جمله «با نردبان از روی موشک کفشم را برداشتم»، بین آنها ارتباط برقرار می‌کند.

۷۲. افراد با سبک یادگیری از تجارب دست‌اول می‌آموزند و از اجرای نقشه و درگیر شدن با اعمال چالش‌انگیز لذت می‌برند و بیشتر از آنکه به تحلیل‌های منطقی بپردازند، امور محسوس را ترجیح می‌دهند و در مشاغل بازاریابی و فروشندگی موفق‌تر هستند.

- (۱) همگرا (۲) واگرا (۳) جذب‌کننده (۴) انطباق‌یابنده

گزینه ۴ صحیح است.

سبک انطباق‌یابنده: از ترکیب دو شیوه یادگیری تجربه عینی و آزمایشگری فعال پدید می‌آید. این افراد از تجارب دست‌اول می‌آموزند از اجرای نقشه و درگیر شدن با اعمال چالش‌انگیز لذت می‌برند و بیشتر از آنکه به تحلیل‌های منطقی بپردازند، امور محسوس را ترجیح می‌دهند و در مشاغل بازاریابی و فروشندگی موفق‌تر هستند.

۷۳. کدام دسته از یادگیرندگان را کلی‌نگر محسوب می‌کنیم؟

- (۱) یادگیرندگان سبک تأملی (۳) یادگیرندگان سبک وابسته به زمینه

- (۳) یادگیرندگان وابسته به زمینه (۴) یادگیرندگان تکانشی

گزینه ۲ صحیح است.

افرادی که از لحاظ سبک یادگیری وابسته به زمینه‌اند، به راحتی نمی‌توانند محرک‌ها را از زمینه‌ها جدا کنند. لذا ادراک‌های آنان به سادگی تحت تأثیر تغییرات زمینه‌ای قرار می‌گیرند و به آنها کلی‌نگر می‌گویند.

۷۴. کدامیک از اصول مهم روش پس‌ختم نیست؟

- (۱) بسط معنایی (۲) آموزش متقابل (۳) سازماندهی (۴) تمرین بازاریابی

گزینه ۲ صحیح است.

روش پس‌ختم بر سه اصل مهم بهسازی حافظه (سازمان‌دهی)، بسط معنایی و تمرین بازیابی استوار است.

۷۵. یادگیری در سبک‌های تکانشی و تأملی با چه نوع آزمونی سنجیده می‌شوند؟

(۱) همتایابی شکل‌های آشنا (۲) شکل‌های نهفته (۳) شکل‌های ترکیبی (۴) شکل‌های سرهم

گزینه ۱ صحیح است.

این سبک‌ها (تکانشی و تأملی) با آزمون‌های همتایابی شکل‌های آشنا سنجیده می‌شوند که در آن شکل‌های مشابه با اندکی تفاوت داده می‌شود تا فرد شکل‌های برابر را پیدا کند.

۷۶. کدامیک از راهبردهای گسترش ویژه مطالب پیچیده محسوب نمی‌شود؟

(۱) یادداشت برداری (۲) استفاده از واسطه‌ها (۳) خلاصه کردن (۴) علامت‌گذاری

گزینه ۲ صحیح است.

راهبردهای گسترش ویژه مطالب پیچیده شامل: یادداشت‌برداری، خلاصه کردن، علامت‌گذاری و حاشیه‌نویسی و قیاس‌گری می‌باشد.

۷۷. چهار مرحله «۱» سؤال کردن (۲) خلاصه کردن (۳) توضیح دادن و روشن ساختن نکات پیچیده (۴)

پیش‌بینی رویدادهای آینده» متعلق به کدام راهبرد یادگیری است؟

(۱) پس‌ختم (۲) کایس (۳) مردر (۴) آموزش متقابل

گزینه ۴ صحیح است.

روش آموزش متقابل یا دوجانبه، به صورت گروهی توسط یک معلم و ۲ تا ۴ دانش‌آموز اجرا می‌شود. به این صورت که ابتدا متن را بی‌صدا می‌خوانند. سپس معلم راهبردهایی را در مورد متن خوانده شده، اجرا می‌کند. حال در بخش دیگری از متن یک دانش‌آموز، نقش معلم را ایفا می‌کند. به کمک این روش می‌توان چهار راهبرد را آموزش داد: (۱) سؤال کردن (۲) خلاصه کردن (۳) توضیح دادن و روشن ساختن نکات پیچیده (۴) پیش‌بینی رویدادهای آینده

۷۸. بر اساس چرخه تجربی کُلب، اساس مشاهده و تفکر (تأمل) را می‌سازد.

(۱) طرحواره ذهنی (۲) تجربه عینی فوری (۳) تفکر نمادی (۴) آزمایش‌گری فعال

گزینه ۲ صحیح است.

بر اساس چرخه تجربی کُلب، تجربه عینی فوری، اساس مشاهده و تفکر (تأمل) را می‌سازد. بعد مشاهده و تأمل، به صورت مفاهیم و تعمیم‌های (نظریه‌ها) انتزاعی در می‌آیند. سپس، از این انتزاعیات می‌توان رهنمودهایی را برای عمل استخراج کرد که در موقعیت‌های عینی تازه قابل آزمودن هستند.

۷۹. معلم در مواجهه با مسئله سبک تفکر شاگردان بهتر است چگونه عمل کند؟

- (۱) سبک تفکر قضایی را در آنها تقویت کند.
- (۲) از تمرکز بر یک سبک تفکر در شاگردان ممانعت کند و روش‌های مختلف تفکر را در آنها تقویت کند.
- (۳) روش‌های آموزشی خود را با سبک تفکر شاگردان تطبیق دهد.
- (۴) از روش ثابت تدریس استفاده کند تا جهت‌دهی به سبک تفکر شاگردان منسجم باشد.

گزینه ۳ صحیح است.

با اینکه می‌توان سبک‌های یادگیری را به دانش‌آموزان مختلف آموزش داد، اما هر سبک یادگیری یک ویژگی شخصیتی است که ممکن است برای یادگیرنده مناسب‌ترین باشد. لذا معلم باید روش‌های آموزشی و ارتباطی خود را با سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان تطبیق دهد و با تنوع در روش‌ها حق انتخاب را برای آنها فراهم کند.

۸۰. به تسلط یادگیرندگان بر آنچه در حال یادگیری‌اش هستند، هدف‌ها و عواطف گفته می‌شود.

- (۱) یادگیری (۲) فرایادگیری (۳) شناخت (۴) فراشناخت

گزینه ۲ صحیح است.

فرایادگیری به تسلط یادگیرندگان بر آنچه در حال یادگیری‌اش هستند، هدف‌ها و عواطف گفته می‌شود. فرایادگیری کلی‌تر از فراشناخت است.

۸۱. کدام گزاره صحیح است؟

- (۱) حافظه کلامی از حافظه تصویری بزرگتر است.
- (۲) فراشناخت از فرایادگیری کلی‌تر است.
- (۳) بهترین نوع راهبرد یادگیری و مطالعه سازماندهی است.
- (۴) مهمترین اصل زیربنای تفکر در جریان مطالعه تکرار است.

گزینه ۳ صحیح است.

دقت کنید که مهمترین اصل زیربنای تفکر در جریان مطالعه، بسط معنایی است و فرایادگیری از فراشناخت کلی‌تر است.

فصل ششم: کاربرد نظریه‌های هوش، تفکر، خلاقیت و استعداد

۸۲. کدامیک از جنبه‌های هوش استرنبرگ، شامل توانایی پرداختن به مسائل و مشکلات زندگی روزانه است؟

- (۱) خلاق (۲) عملی (۳) انتزاعی (۴) تحلیلی

گزینه ۲ صحیح است.

جنبه عملی هوش، توانایی پرداختن به مسائل و مشکلات زندگی روزانه را شامل می‌شود.

۸۳. کدامیک از ویژگی‌های شخصیتی زیر، دارای تأثیر منفی بر آفرینندگی است؟

- (۱) اشتیاق و احساس سرشار (۲) قدرت تأثیرگذاری بر دیگران
(۳) علاقه پایین به روابط اجتماعی (۴) مقاومت

گزینه ۴ صحیح است.

برخی از ویژگی‌ها می‌توانند از بروز آفرینندگی جلوگیری کنند: سلطه‌گری، منفی‌بافی، مقاومت، ترس، عیب‌جویی از دیگران، سازشکاری، تسلیم در برابر مقاومت و کمرویی.

۸۴. هدف کدامیک از روش‌های حل مسئله مجزا نمودن فرآیند تولید پاسخ‌ها از فرآیند ارزشیابی آنهاست؟

- (۱) الگوریتم (۲) تحلیل وسیله هدف (۳) استدلال قیاسی (۴) بارش مغزی

گزینه ۴ صحیح است.

هدف عمده از فکر کاوی (بارش مغزی) این است که فرآیند تولید پاسخ‌ها از فرآیند ارزشیابی آنها جدا بشود.

۸۵. چه تفاوتی را بین آفرینندگی و حل مسئله می‌توان تشخیص داد؟

- (۱) آفرینندگی پیچیده‌تر از حل مسئله است. (۲) آفرینندگی عینی‌تر از حل مسئله است.
(۳) آفرینندگی انتزاعی‌تر از حل مسئله است. (۴) حل مسئله عینی‌تر از آفرینندگی است.

گزینه ۴ صحیح است.

با وجود شباهت زیاد بین حل مسئله و آفرینندگی می‌توان آنها را از این لحاظ متفاوت دانست که حل مسئله فعالیتی عینی‌تر از آفرینندگی است و هدف مشخص‌تری دارد.

۸۶. توانایی‌هایی مانند «یافتن دفعاتی که یک کلمه در یک متن تکرار شده است» با کدام نوع هوش در طبقه‌بندی ترستون هماهنگی دارد؟

- (۱) سیالی واژه (۲) سهولت عددی (۳) حافظه تداعی (۴) سرعت تکرار

گزینه ۲ صحیح است.

در نظریه هوش چندگانه ترستون، هوش از ۷ توانایی عمده زیر تشکیل شده است.

- درک کلامی: توانایی درک قیاس‌های کلامی و خواندن و فهمیدن متن
- سیالی واژه: توانایی کار کردن با کلمات، واژگان
- سهولت عددی: سرعت و درستی محاسبات
- تجسم فضایی: توانایی انجام کارهایی نظیر چرخاندن اشیاء در ذهن
- حافظه تداعی: توانایی یادآوری کلمات یا اشیاء ارائه شده به صورت جفت
- سرعت ادراکی: مانند توانایی یافتن دفعاتی که یک کلمه در یک متن تکرار شده است.
- استدلال: توانایی حل مسائل استدلالی ریاضی یا منطقی

۸۷. هوش آفریننده در نظریه استرنبرگ چگونه تعریف می‌شود؟

- (۱) توانایی تفکر انتزاعی و پردازش اطلاعات
- (۲) توانایی تولید اندیشه‌های تازه و ترکیب اجزای نامرتبط
- (۳) توانایی سازگاری با محیط‌های متغیر و تغییر شکل دادن محیط برای هماهنگ کردن آن با نیازهای خود
- (۴) خلق موقعیت‌های تازه بر اساس ساخت شناختی

گزینه ۲ صحیح است.

۸۸. استدلال طرفداران هوش یگانه یا کلی بر چه استنادی است؟

- (۱) شباهت عملکردی ذهن
- (۲) ساختار مشترک راهبردهای شناختی
- (۳) همبستگی چشمگیر میان توانایی‌های مختلف انسان
- (۴) یکسانی ساختمان هوشی

گزینه ۳ صحیح است.

دلی طرفداران هوش یگانه یا کلی، استناد به وجود همبستگی چشمگیر میان توانایی‌های مختلف انسان است.

۸۹. معلم در کلاس به دانش آموزان می گوید: «به نظر شما برای اینکه در کلاس کمتر آشغال روی زمین باشد چه کارهایی می توانیم انجام دهیم؟ - رضا شما پای تخته بیا و راه حل های دوستان را روی تخته بنویس.»

در این حالت کدامیک از روش های حل مسئله استفاده شده است؟

(۱) روش الگوریتمی (۲) روش تحلیل وسیله - هدف

(۳) روش استدلال قیاسی (۴) روش بارش مغزی

گزینه ۴ صحیح است.

روش بارش مغزی یا فکر کاوی؛ در این شیوه، راه حل های متنوع و متفاوت برای یک مسئله در یک زمان معین تولید می شود. هدف عمده از فکر کاوی این است که فرآیند تولید پاسخ ها از فرآیند ارزشیابی آنها جدا بشود. زیرا غالباً تولید پاسخ های متنوع توسط ارزشیابی سرکوب می شود که مانع خلاقیت است.

۹۰. به توانایی انسان در برخورد مؤثر با مسائل گفته می شود و معرف توانایی کلامی، تفکر انتزاعی، پردازش اطلاعات و سازماندهی به مطالب است.

(۱) هوش تحلیلی (۲) هوش آفریننده (۳) هوش عملی (۴) هوش نظری

گزینه ۱ صحیح است.

هوش تحلیلی: به توانایی انسان در برخورد مؤثر با مسائل گفته می شود و معرف توانایی کلامی، تفکر انتزاعی، پردازش اطلاعات و سازماندهی به مطالب است. توانایی های هوش تحلیلی، زمانی مورد استفاده قرار می گیرند که شخص اطلاعات را تحلیل، ارزشیابی، مقایسه یا مقابله می کند.

۹۱. دخیل و تصرف و ایجاد تغییر در اطلاعات ذخیره شده در حافظه است

(۱) هوش (۲) تفکر (۳) انگیزه (۴) یادگیری

گزینه ۲ صحیح است.

تفکر فرآیندی است که توسط آن یادگیری های گذشته دستکاری و سازمان دهی می شوند. از آنجا که یادگیری های گذشته ما در حافظه ذخیره شده اند، می توان تفکر را به عنوان دخیل و تصرف و ایجاد تغییر در اطلاعات ذخیره شده در حافظه، تعریف کرد.

۹۲. کدامیک از بخش های ساخت هوشی گلیفورد نیست؟

(۱) تداعی (۲) محتوا (۳) عملیات (۴) فرآوری

گزینه ۱ صحیح است.

الگوی ساخت هوشی گیلفورد به الگوی ساخت هوشی (ساخت عقلی) شهرت دارد و از ۳ بخش اصلی با نام‌های عملیات، محتوا و فراآوری تشکیل یافته است.

۹۳. طبق نظریه گاردنر دین‌شناسی با کدام نوع از هوش مرتبط است؟

- (۱) هوش زبانی (۲) هوش منطقی (۳) هوش میان‌فردی (۴) هوش درون‌فردی

گزینه ۴ صحیح است.

هوش درونی فردی، به تشخیص هیجان‌های مشابهی چون غم و تأسف از یکدیگر و تشخیص نقاط قوت و ضعف خود مرتبط است و برای مشاغلی همچون روان‌شناس یا دین‌شناس مناسب است.

۹۴. افزایش هوشبهر تا چه میزان (عددی) همبستگی بالایی با توانایی‌های آفرینندگی در افراد دارد؟

- (۱) ۱۰۰ (۲) ۱۱۰ (۳) ۱۲۰ (۴) ۱۳۰

گزینه ۳ صحیح است.

بین نمرات حاصل از آزمون‌های هوش و نمرات به دست آمده از وسایل سنجش آفرینندگی، همبستگی بالایی وجود ندارد. گیلفورد نتیجه می‌گیرد که تا یک سطح معین از هوشبهر، یعنی حدود ۱۲۰، بین هوشبهر و توانایی‌های آفریننده قدری همبستگی وجود دارد، اما بالاتر از هوشبهر ۱۲۰ این همبستگی دیده نمی‌شود.

۹۵. تفکر بدون نقطه آغاز مشخص و تفکر دارای نقطه آغاز مشخص می‌باشد.

- (۱) رویا - هوش (۲) استدلال - یادگیری (۳) قیاس - استقرا (۴) آفرینندگی - استدلال

گزینه ۴ صحیح است.

۹۶. «تولید پاسخ‌های چندگانه و ابتکاری» به کدام فرایند مهم هوشی (عملیات) در نظریه گلیفورد مرتبط است؟

- (۱) حافظه و یادآوری (۲) تفکر واگرا (۳) تفکر همگرا (۴) ارزشیابی

گزینه ۲ صحیح است.

عملیات به فرایندهای مهم هوشی گفته می‌شود و شامل فعالیت‌های زیر است:

الف) شناخت: دانستن، کشف کردن و آگاه شدن

ب) حافظه و یادآوری: بازیابی از خزانه دانش

پ) تفکر واگرا: تولید پاسخ‌های چندگانه و ابتکاری

ت) تفکر همگرا: تولید یک پاسخ واحد قابل قبول

ث) ارزشیابی: داوری درباره خوبی، درستی یا مفید بودن

۹۷. «خواستن دانستن، عمیق‌تر حفر کردن، دوباره نگاه کردن و گوش دادن به بوها» در کدام تعریف از آفرینندگی از دیدگاه تورنس قرار می‌گیرد؟

(۱) تعریف پژوهشی (۲) تعریف هنری (۳) تعریف وابسته به بقا (۴) تعریف وسیله‌ای

گزینه ۲ صحیح است.

تعریف تورنس: تعریف هنری از آفرینندگی؛ در این تعریف تورنس موارد متعددی را مطرح کرده که به چند نمونه اشاره می‌کنیم.

آفرینندگی مانند: خواستن دانستن؛ عمیق‌تر حفر کردن؛ دوباره نگاه کردن؛ و گوش دادن به بوها است؛ و الخ.

۹۸. در این نظریه هوش به صورت توانایی حل مسائل یا ساختن چیزی با ارزش تعریف شده است و چنین فرض شده که در میان افراد، از لحاظ هوش‌های مختلف، تفاوت وجود دارد.

(۱) نظریه ترستون (۲) نظریه گلیفورد (۳) نظریه گاردنر (۴) نظریه آلفرد بینه

گزینه ۳ صحیح است.

در نظریه گاردنر، هشت نوع هوش متفاوت را شامل می‌شود: (۱) زبانی (کلامی) (۲) موسیقایی، (۳) منطقی - ریاضی، (۴) فضایی، (۵) بدنی - جنبشی، (۶) طبیعت‌گرایانه، (۷) درک دیگران (میان فردی) و (۸) درک خود (درون فردی). در این نظریه، هوش به صورت توانایی حل مسائل یا ساختن چیزی با ارزش تعریف شده است و چنین فرض شده که در میان افراد، از لحاظ هوش‌های مختلف، تفاوت وجود دارد.

۹۹. در الگوی هوشی گلیفورد، فراورده‌هایی که شامل «پیش‌بینی بر اساس اطلاعات» هستند چه نامیده شده‌اند؟

(۱) روابط (۲) نظام‌ها (۳) تغییرات (۴) تلویحات

گزینه ۴ صحیح است.

فراآورده؛ انجام عملیات بر روی محتوا، فراآورده یا محصول را به بار می‌آورد. فراآورده، شکلی است که محتوا پس از پردازش به خود می‌گیرد و شامل موارد زیر است:

الف) واحدها: ماده‌های منفرد و مجزای اطلاعات

ب) طبقات: ماده‌هایی با ویژگی‌های مشترک

پ) روابط: پیوندهای بین ماده‌های اطلاعاتی

ت) نظام‌ها: سازمان‌های اطلاعاتی

ث) تغییرات: دگرگونی اطلاعات

ج) تلویحات: پیش‌بینی بر اساس اطلاعات

۱۰۰. هدایت شده، اما خودبیانگر است.

۱) رویا - استدلال ۲) استدلال - تخیل ۳) تخیل - تفکر ۴) تفکر - هوش

گزینه ۲ صحیح است.

تخیل؛ ترکیب تجارب گذشته، فارغ از خواسته‌های موقعیت محیطی است. پس استدلال هدایت شده، اما تخیل خودبیانگر است.

۱۰۱. کلید انتقال (هر دو نوع) انتزاع‌سازی متفکرانه یا شناسایی عمده‌ی اصل، اندیشه، راهبرد یا

شیوه‌ای است که تنها به یک مسئله یا موقعیت وابسته نیست، بلکه می‌تواند در موقعیت‌های مختلفی

به کار بسته شود

۱) سطح پایین ۲) نزدیک ۳) سطح بالا ۴) دور

گزینه ۳ صحیح است.

کلید انتقال سطح بالا (هر دو نوع) انتزاع‌سازی متفکرانه یا شناسایی عمده‌ی اصل، اندیشه، راهبرد یا شیوه‌ای است که تنها به یک مسئله یا موقعیت وابسته نیست، بلکه می‌تواند در موقعیت‌های مختلفی به کار بسته شود. این نوع انتزاع‌سازی به صورت بخشی از دانش فراشناختی شما در می‌آید که برای یادگیری و حل مسئله در آینده راهنمای شما خواهد بود.